

Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider
Bispegt. 11
7012 TRONDHEIM

Deres ref

Vår ref

Dato

21/858-5

21. desember 2021

Statsbudsjettet 2022 - tildelingsbrev til Nidaros domkirkes restaureringsarbeider

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Kulturdepartementets styringssignaler for Nidaros domkirkes restaureringsarbeider (NDR) i 2022. Prop. 1 S (2021–2022) for Kulturdepartementet og Prop. 1 S Tillegg 1 (2021-2022) ble behandlet av Stortinget 14. desember 2021 på grunnlag av Innst. 14 S (2021–2022).

Hoveddokumenter og faste møter i styringsdialogen framgår av styringskalenderen, jf. vedlegg 2. Departementets styringssignaler gis alltid skriftlig. NDR skal følge målene, forutsetningene og kravene i dette tildelingsbrevet, i vedleggene til brevet og i departementets instruks til virksomheten samt reglement for og bestemmelser om økonomistyring i staten.

Brevet er disponert i følgende deler:

1. Mål for 2022
2. Andre forutsetninger og krav
3. Budsjettildeling og fullmakter
4. Rapportering
5. Styringskalender

Sammen med brevet følger disse vedleggene:

- Vedlegg 1: Krav til årsrapport for 2022
- Vedlegg 2: Styringskalender 2022

- Vedlegg 3: Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kulturdepartementet i 2022

1. Mål for 2022

1.1 Overordnede mål

Departementet har i Prop. 1 S (2021–2022) redegjort for overordnede mål for kulturpolitikken, utfordringer og satsingsområder for 2022, se spesielt kapittel 1 i Del I, og Programkategori 08.20 og kapittel 327 i Del II. Vi ber Nidaros domkirkes restaureringsarbeider (NDR) om å sette seg inn i de nasjonale kulturpolitiske målene og se sin virksomhet i sammenheng med disse.

Bevilgningene til NDR skal brukes slik at Nidarosdomen og Erkebispegården bevares, utvikles og formidles som levende byggverk (jf. også vedtektene for NDR § 1). Forvaltningen skal foregå i samarbeid med brukerne, de berørte kirkelige instanser og antikvariske myndigheter. Det statlige pilegrimsarbeidet skal ivaretas og utvikles av NDR i samarbeid med regionale pilegrimssentre og lokalt næringsliv.

NDR skal bruke ressursene effektivt i arbeidet med de overordnede målene.

1.2 Mål for Nidaros domkirkes restaureringsarbeider

Følgende overordnede mål er gjeldende for NDR i 2022:

- Nidaros domkirke og Erkebispegården skal planmessig sikres, vedlikeholdes og restaureres basert på forskning og etter gjeldende internasjonale restaureringsprinsipper.
- Nidaros domkirke og Erkebispegårdens historie skal gjøres tilgjengelig og formidles til publikum. Formidlingen skal skape refleksjon og forståelse, ta i bruk moderne metoder og være tilpasset ulike målgrupper.
- Nidaros domkirkes restaureringsarbeider skal opprettholde og videreutvikle sin posisjon som et nasjonalt kompetansesenter for restaurering av verneverdige bygninger i stein.
- Pilegrimsarbeidet skal bidra til verdiskaping og positiv utvikling langs St. Olavsveiene til Trondheim. Det skal ha en tydelig kirkelig forankring og samtidig være åpent og inkluderende for mennesker med ulik tro, kultur og tradisjon.

På grunnlag av disse overordnede målene fastsetter styret for NDR delmål (periodemål) og resultatindikatorer (styringsparametere). Disse skal være mest mulig stabile, slik at de kan gi indikasjoner på hvordan måloppnåelsen utvikler seg over tid. Både kvalitative og kvantitative indikatorer er aktuelle. NDR skal bruke indikatorene som et element i den årlige rapporteringen, både som grunnlag for egen strategi og for å bidra til å gi departementet grunnlag for relevant virksomhetsstyring av NDR.

1.3 Særskilte oppdrag for 2022

1.3.1 Covid-19

Det kan se ut som om covid-19-pandemien også i 2022 vil kunne legge begrensninger på aktiviteten i idretten, frivilligheten og kulturlivet, blant annet med hensyn til hvor store publikumsgrupper som kan samles, og hvilke arrangementer som kan gjennomføres. Kulturpolitikken vil derfor stimulere til kunst, kulturaktivitet, idrett og frivillighet innenfor de smittevernreglene som gjelder til enhver tid. Regjeringen er opptatt av fortsatt å tilrettelegge for ulike tiltak for å bistå kultur-, medie-, idrett- og frivillighetssektorene. Kulturdepartementets og underliggende virksomheters hovedoppgave framover blir å bidra til at vi har et levende og mangfoldig kulturliv mens pandemien pågår, men også når pandemien er over.

1.3.2 Likestilling og mangfold

Regjeringens overordnede mål er at kunst- og kulturlivet, mediene, frivilligheten og idretten skal inkludere og være tilgjengelige for alle, uavhengig av for eksempel kjønn, alder, etnisitet, religion, seksuell orientering, funksjonsevne og/eller kulturell, sosial og økonomisk bakgrunn og bosted. Kulturdepartementet forventer at hele sektoren bidrar til et langsiktig og systematisk arbeid for å nå et større mangfold av brukere og deltakere, av utøvere og av uttrykk og tilbud.

For å sikre relevans og representativitet skal virksomhetene arbeide aktivt for å nå ut til nye grupper med sitt tilbud. Virksomhetene må rekruttere fra hele befolkningen for å nå målet om å skape kunst- og kulturuttrykk av ypperste kvalitet som er tilgjengelig for alle. Det må rettes særlig oppmerksomhet på å fremme likestilling mellom kjønnene samt å inkludere samfunnsgrupper som er underrepresentert. Kulturdepartementet legger til grunn at alle underliggende virksomheter bidrar til dette i 2022. I dette ligger det at virksomhetene skal vurdere sitt eget handlingsrom for å medvirke til at flere kan bli en del av disse arenaene i hele Norge. Kunst- og kulturlivet, mediene, frivilligheten og idretten må utvikle egne strategier for å medvirke til økt relevans og representativitet på sine områder. Dette vil bli fulgt opp videre i styringsdialogen for 2022.

2. Andre forutsetninger og krav

2.1 Fellesføringer som gjelder for alle statlige virksomheter i 2022

2.1.1 Konsulentbruk

Arbeidet med effektivisering utgjør en integrert del av den ordinære styringsdialogen mellom departement og virksomhet, og følger de allmenne prinsippene for styring i staten. I 2022 skal NDR arbeide for å effektivisere konsulentbruken herunder vurdere muligheten for å redusere konsulentbruken på områder der det ligger til rette for å bruke interne ressurser og kompetanse. Utover informasjons- og holdningskampanjer skal tjenester fra kommunikasjonsbransjen som hovedregel ikke benyttes. NDR skal rapportere om konsulentbruken i årsrapporten for 2022.

2.1.2 Lærlinger

Statlige virksomheter skal ha lærlinger knyttet til seg hvor tallet på lærlinger skal stå i et rimelig forhold til størrelsen på virksomheten. Virksomheter med mer enn 75 ansatte skal til enhver tid ha minst en lærling, og større virksomheter bør ha ambisjon om flere enn en lærling. NDR skal også hvert år vurdere om det er mulig å tilby opplæring i nye lærefag og om en kan øke tallet på lærlinger. Alle statlige virksomheter skal knytte seg til opplæringskontoret OK stat eller et annet opplæringskontor.

2.2 Andre føringer

2.2.1 Sikkerhet og beredskap

Virksomhetens ledelse skal arbeide systematisk og målrettet med sikkerhet og beredskap. Direktøren eller virksomhetens styre (for de virksomhetene som har styre) skal påse at virksomheten utarbeider egne risiko- og sårbarhetsanalyser for sikkerhets- og beredskapsområdet, herunder i lys av covid-19-pandemien. Risikovurderingen skal danne grunnlag for virksomhetens beredskapsplanverk, herunder plan for kriseorganisering, varslingsrutiner og krisekommunikasjon. Virksomheten skal jevnlig øve på ulike scenarioer, slik at erfaringer og læringspunkter kan innarbeides i organisasjonen og i planverket. Hver enkelt virksomhet må dimensjonere sine planer, øvelser, kapasiteter og kompetanse, opp mot samfunnsoppdrag, ansvar og rolle i en krisesituasjon.

Arbeidet med digital sikkerhet, herunder ivaretagelse av informasjonssikkerhet og personvern, må ses i sammenheng med arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Virksomheten skal etterleve de til enhver tid gjeldende krav og føringer til digital sikkerhet, informasjonssikkerhet og personvern. Det vises til NSMs grunnprinsipper for IKT-sikkerhet og Nasjonal strategi for digital sikkerhet.

Dokumentasjon av virksomhetens arbeid på dette området skal sendes departementet som eget vedlegg til årsrapporten, jf. vedlegg 1: Årsrapport for 2022.

Virksomheter som gir driftstilskudd videre til andre tilskuddsmottakere skal videreformidle samme krav om sikkerhet og beredskap som Kulturdepartementet selv sender ut i "Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kulturdepartementet". Der dette er aktuelt skal NDR ta inn følgende tekst i tilskuddsbrev til egne tilskuddsmottakere:

“Det forutsettes at mottakere av tilskudd fra NDR har systemer for å ivareta sikkerhet og beredskap, og følger de til enhver tid gjeldende regler og retningslinjer.“

2.2.2 Aktivitets- og redegjørelsesplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven

NDR skal jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av blant annet kjønn, etnisitet, funksjonsnedsettelse og seksuell orientering, se likestillings- og diskrimineringsloven §§ 24, 26 og 26 a. NDR skal være i

forkant når det gjelder å identifisere likestillings-utfordringene i virksomheten og iverksette korrigerende tiltak.

NDR må redegjøre for hvordan man arbeider for å operasjonalisere virksomhetens likestillingspolitikk til handling og hvordan virksomheten følger opp aktivitetspliktens fire trinn.

Offentlige myndigheter, i rollen som myndighetsutøvere og tjenesteytere, må jobbe aktivt, målrettet og planmessig for å fremme likestillingssituasjonen på eget forvaltningsområde. Dette betyr at NDR må skaffe kunnskap om likestillingssituasjonen på alle diskrimineringsgrunnlag. Videre må virksomheten redegjøre for hva de gjør for å integrere hensynet til likestilling i myndighetsutøvelsen, plan- og strategiarbeidet, budsjetteringen og tjenesteytelsen.

2.2.3 Personalpolitikk

Departementet forutsetter at NDR til enhver tid har riktig bemanning og kompetanse slik at oppgavene blir utført på best mulig måte.

NDR skal sikre og ivareta et forsvarlig arbeidsmiljø og forebygge og redusere sykefravær, herunder hindre trakassering og annen utilbørlig oppførsel, i tråd med arbeidsmiljølovens krav. Virksomheten skal ha rutiner for intern varsling av kritikkverdige forhold, i samsvar med arbeidsmiljøloven § 2 A-3.

NDR skal stille samme krav til sine tilskuddsmottakere.

2.2.4 Klima og miljø

Det er viktig at alle samfunnsaktører har tar et selvstendig ansvar for å legge miljøhensyn til grunn for aktivitetene sine. Virksomheten skal vurdere aktuelle klima- og miljøtiltak i sin daglige virksomhet.

2.2.5 Ledsagerbevis

Det er en forutsetning at alle med ledsagerbevis, som kjøper billett til ordinær pris til et arrangement, får gratis billett for sin ledsager. Virksomheten kan eventuelt tilby rabattordninger som gjør at samlet billettpris for personen med funksjonsnedsettelse og ledsager ikke overstiger prisen for en ordinær billett. Dette er også en forutsetning for departementets tilskudd til aktuelle tilskuddsmottakere, og skal videreformidlers til aktuelle tilskuddsmottakere.

3. Budsjettildeling og fullmakter

Kulturdepartementet stiller følgende budsjettammer til disposisjon for NDR i 2022:

3.1 Utgifter

Utgiftene knyttet til det planlagte aktivitetsnivået, inkludert nye tiltak som man vil sette i gang i 2022, må dekkes innenfor den tildelte budsjettammen. I disposisjonsplanen må det derfor

innarbeides dekning for alle utgifter som vil påløpe i budsjettåret i henhold til de aktivitetene som virksomheten har planlagt for 2022.

Kap. 327, post 01 Driftsutgifter: kr 76 686 000

Rammen under post 01 inkluderer midler til dekning av merutgifter som følge av lønnsoppgjøret 2021.

For budsjettering og regnskapsføring av merverdiavgifter og pensjonsutgifter vises til hhv. til Finansdepartementets rundskriv [R-116](#) og [R-118](#).

Kap. 327, post 21 Spesielle driftsutgifter: kr 4 297 000

Bevilgningen på posten kan bare benyttes i same omfang som det kan skaffes inntekter.

Kap. 327, post 71 Tilskudd til regionale pilegrimssentre: kr 8 385 000

Tilskuddet skal fordeles til regionale pilegrimssentre og stimulere pilegrimsarbeidets arbeidsområder. Innsatsen skal rettes mot de godkjente pilegrimsledene. Innenfor denne rammen kan NDR selv gjøre vurderinger som grunnlag for fordeling av tilskuddet.

NDR har vedtatt en langtidsplan for pilegrimssatsing der oppretting av regionale pilegrimssentre langs Kystpilegrimsleia er et sentralt tiltak. Bevilgningen på posten er økt med 1 mill. kroner for å legge til rette for dette arbeidet.

Forvaltningen av tilskudd under kap. 327 , post 71 er delegert fra departementet til NDR. Virksomheten må ha interne retningslinjer for hvordan ordningen skal forvaltes, hvordan søknader behandles og hvordan vedtak om tildeling gjøres. Retningslinjene skal være i tråd med regler fastsatt i Bestemmelser om økonomistyring i staten, jf. kap. 6. Det vises også til Kulturdepartementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring til NDR. I selve tilskuddsbrevet til tilskuddsmottakerne eller som et eget vedlegg til brevet, skal det presiseres vilkår, krav til rapportering og eventuelle kontrolltiltak ved utbetalingen av tilskudd. Det vises her til vedlegg 3. Dette er departementets egne retningslinjer for tilskuddsmottakere og kan brukes som eksempel til virksomhetene for å utarbeide egne.

3.2 Inntekter

Kap. 3327, post 01 Ymse inntekter: kr 32 165 000

Kap. 3327, post 02 Inntekter ved oppdrag: kr 4 297 000

3.2.1 Oppdragsinntekter

Inntekter knyttet til oppdragsvirksomhet bruttoføres i statsregnskapet på samme måte som øvrige inntekter. For å sikre den fleksibiliteten som er nødvendig for å ivareta intensjonene med oppdragsvirksomheten som følge av terminforskyvning av utgifter og inntekter, skal

merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

3.3 Budsjettfullmakter

3.3.1 Merinntektsfullmakt

For 2022 gjelder følgende merinntektsfullmakter for NDR:

Virksomheten kan overskride driftsbevilgningen mot tilsvarende merinntekter, jf. [Prop. 1 S \(2021-2022\)](#):

	overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
	kap. 327 post 01	kap. 3327 post 01
	kap. 327 post 21	kap. 3327 post 02

Merinntekt som gir grunnlag for overskridelse skal også dekke merverdiavgift knyttet til overskridelsen, og berører derfor også kap. 1633, post 01 for de statlige forvaltningsorganene som inngår i nettoordningen for merverdiavgift.

Merinntekter og eventuelle mindreinntekter tas med i beregningen av overføring av ubrukt bevilgning til neste år.

3.3.2 Fullmakter som det er nødvendig å søke om å benytte

NDR må søke Kulturdepartementet om samtykke til å benytte seg av følgende budsjettfullmakter i hvert enkelt tilfelle:

- Overføring av ubrukt bevilgning fra et år til neste, jf. Bevilgningsreglementet § 5 tredje ledd.
- Overskridelse av driftsbevilgninger til investeringsformål mot innsparing i løpet av de fem følgende budsjettår, jf. Bevilgningsreglementet § 11 og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.6.
- Omdisponering fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger, jf. Bevilgningsreglementet § 11 og Finansdepartementets rundskriv R-110 pkt. 2.5.
- Det vises for øvrig til departementets instruks om økonomi- og virksomhetsstyring for utdypende omtale av fullmakter på økonomi- og personalområdet.

4. Rapportering

4.1 Forvaltningsplan for Erkebispegårdsanlegget

En særskilt forvaltningsplan for Erkebispegårdsanlegget skal leveres til Kulturdepartementet og Riksantikvaren innen 1. juli 2022

NDR skal sikre en faglig forankring fra antikvariske myndigheter under utarbeidelsen av forvaltningsplanen. Planen skal være til nytte for NDR selv i videre forvaltningsarbeid i Erkebispegårdsanlegget. Planen kan leveres i digital versjon.

4.2 Regnskapsrapport per 31. august 2022

Departementet vil be om en særskilt regnskapsrapport per 31. august 2022, der det i tillegg til forbruket per 31. august også skal angis planlagt forbruk for resten av året. Departementet vil senere sende ut retningslinjer for utarbeiding av en slik rapport.

4.3 Årsrapport for 2022

Virksomheten skal ved utgangen av hvert budsjettår utarbeide en egen årsrapport. Årsrapport og årsregnskap skal utarbeides etter en felles struktur for alle statlige virksomheter, jf. pkt. 1.6.1 i Bestemmelser om økonomistyring i staten.

Årsrapporten for 2022 utarbeides som eget dokument og sendes til Kulturdepartementet, med kopi til Riksrevisjonen, innen 15. mars 2023. For nærmere omtale av kravene til årsrapporten vises det til vedlegg 1.

5. Styringskalender for 2022

Vedlagt følger styringskalender for 2022.

Med hilsen

Steinar Lien (e.f.)
ekspedisjonssjef

Magnar Nordtug
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Årsrapport for 2022

Vi viser til pkt. 1.6.1. og 2.3.3 i [Bestemmelser om økonomistyring i staten](#) (Bestemmelsene).

Årsrapporten skal inneholde seks deler med følgende benevnelse og rekkefølge:

- I. Leders beretning
- II. Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III. Årets aktiviteter og resultater
- IV. Styring og kontroll i virksomheten
- V. Vurdering av framtidsutsikter
- VI. Årsregnskap

Årsrapporten skal gi et dekkende bilde av virksomhetens resultater og gi departementet grunnlag for å vurdere måloppnåelse og ressursbruk.

Årsrapporten (herunder årsregnskapet) skal sammen med revisjonsberetning publiseres på virksomhetens nettsider innen 1. mai. Dersom revisjonsberetningen ikke er mottatt innen fristen, skal beretningen publiseres så snart den foreligger.

På [DFØs nettsider](#) ligger det anbefalinger og råd til innhold og struktur av årsrapporten.

Krav til årsrapporten

Virksomhetens årsrapport skal som et minimum oppfylle følgende krav:

Del I Leders beretning

Leder skal gi en overordnet vurdering av virksomhetens måloppnåelse på bakgrunn av prioriteringer, resultater og ressursbruk. Beretningen skal signeres av virksomhetslederen, eller av virksomhetsleder og styreleder for virksomheter med styre.

Del II Introduksjon til virksomhetens og hovedtall

Det skal gis en kortfattet og oversiktlig introduksjon av virksomheten, herunder:

- Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget
- Omtale av organisasjon og ledelse
- Presentasjon av utvalgte hovedtall

Det skal oppgis tall for de siste tre år. I tillegg til de tallene virksomheten selv ønsker å belyse er det et krav at følgende nøkkeltall inkluderes i tabellform:

- Antall årsverk
- Samlet tildeling post 01–99

- Utnyttelsesgrad post 01–29¹
- Driftsutgifter eller driftskostnader²
- Lønnsandel av driftsutgifter eller lønnsandel av driftskostnader³
- Lønnsutgifter eller lønnskostnader pr årsverk.⁴

Del III Årets aktiviteter og resultater

- Del III skal være den mest omfangs- og innholdsrike delen av årsrapporten. Virksomhetens rapport for 2022 skal inneholde:
- Redegjørelse og vurdering per overordnet mål, tjenesteområde *eller* strategisk satsing:
 - om prioriteringer og ressursbruk
 - om resultater (produkter/tjenester og effekter)
 - om måloppnåelse.

Rapporten må inneholde både tekstomtale og tabelloversikter som dokumenterer de resultater som virksomheten har oppnådd med sammenlignbare tall for de tre siste årene.

Del III skal også inneholde rapport om særskilte oppdrag og forutsetninger som framgår av tildelingsbrevet for 2022 og som ikke er nevnt under kravene til rapportens Del IV.

Virksomheter som forvalter tilskuddsmidler (både midler under ordninger og enkelttilskudd) må redegjøre for forvaltningen av tilskuddsmidler.

Del IV Styring og kontroll av virksomheten

Det skal gis en overordnet vurdering av hovedelementene i virksomhetens opplegg for intern styring og kontroll.

Virksomheten skal også gi en nærmere omtale av vesentlige forhold ved styring og kontroll.

Del IV skal også inneholde rapport om følgende punkter i tildelingsbrevet for 2022:

Til punkt 1.3.2 Mangfold (der det er aktuelt)

Virksomheten skal redegjøre for hvordan virksomheten har operasjonalisert mangfoldsbegrepet i eget arbeid, hvilke utfordringer som er identifisert og hvilke strategier som er utviklet for å medvirke til økt relevans og representativitet i kunst- og kulturlivet, mediene, frivilligheten og idretten og hvordan dette arbeidet følges opp.

¹ Gjelder ikke nettobudsjetterte virksomheter.

² Driftsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Driftskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

³ Lønnsandel av driftsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Lønnsandel av driftskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

⁴ Lønnsutgifter brukes av virksomheter som fører regnskap etter kontantprinsippet. Lønnskostnader brukes av virksomheter som fører regnskap etter SRS.

Til punkt 2.1.1 Konsulentbruk

Virksomheten skal rapportere om bruk av konsulenter og hvilke tiltak som er gjort for å redusere konsulentbruken. Kommunal- og moderniseringsdepartementet vil sende ut et rundskriv med utdypende forklaringer på hvordan virksomhetene skal forstå fellesføringene og hvordan resultatene skal rapporteres i årsrapporten.

Til punkt 2.1.2 Lærlinger

I årsrapporten skal Nidaros domkirkes restaureringsarbeider rapportere følgende: Tallet på lærlinger, om det er vurdert å øke tallet på lærlinger og eventuelt innenfor hvilke fag sammen med hvilket opplæringskontor virksomheten er knyttet til. Virksomheter som ikke har oppfylt kravene, må gjøre rede for årsaken til dette og hva de har gjort for å oppfylle kravene.

Til punkt 2.2.1 Sikkerhet og beredskap

Dokumentasjon av virksomhetens risikovurderinger på sikkerhets- og beredskapsområdet, skal sendes departementet som eget vedlegg til årsrapporten. Vedlegget skal ikke være offentlig. Vedlegget skal inneholde dokumentasjon om informasjonssikkerhet, samt en kortfattet redegjørelse for det konkrete arbeidet på sikkerhets- og beredskapsområdet i løpet av året, herunder øvelser som er gjennomført.

Til punkt 2.2.2 Aktivitets- og redegjøringsplikt

Det vises til veiledning om dette på Barne- ungdoms- og familiedirektoratets nettsider: [Aktivitets- og redegjøringsplikten \(ARP\) \(bufdir.no\)](https://bufdir.no/aktivitets-og-redegjorelsesplikten-arp)

A. Som arbeidsgiver

- I årsrapportene for 2022 må virksomhetene som arbeidsgivere rapportere om:
- Den faktiske tilstanden for kjønnslikestilling
- Hva som er gjort for å oppfylle aktivitetsplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26

Virksomhet		Alle stillinger ¹			Lederstillinger ¹			Lønn ²
		Antall (N)	M	K	Antall (N)	M	K	Kvinner/ Menn
"virksomhetens navn"	2021							
	2020							

¹ Andel av hvert kjønn som var tilsatt i deltid

² Andel av hvert kjønn som var midlertidig tilsatt

- i. Plikten til å kartlegge lønnsforhold fordelt etter kjønn og bruken av ufrivillig deltidsarbeid (se likestillings- og diskrimineringsloven § 26 andre ledd bokstav a) skal skje annet hvert år, og Kulturdepartementet la til grunn at dette skulle skje første gang i årsrapporten for 2021. Neste rapportering på dette blir da i årsrapporten for 2023.
- ii. Når det gjelder rapportering om den faktiske tilstanden for kjønnslikestilling, skal årsrapporten omtale hvordan de ansatte er involvert i planleggingen av lønnskartleggingen. Når det gjelder rapportering om hva arbeidsgiver gjorde for å oppfylle aktivitetsplikten, bør det opplyses om følgende om alle diskrimineringsgrunnlag (med unntak av alder):
 - Planlagte og iverksatte tiltak i 2022
 - Hva arbeidsgiver gjorde for å ivareta hensynet til likestilling og ikke-diskriminering i sin personalpolitikk (bl.a. rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, tilrettelegging mv.)
 - Hvilke retningslinjer, rutiner, standarder og prosedyrer for likestillingsarbeid som er utarbeidet, og hvordan disse ble omsatt til handling i virksomheten
 - Hvordan den obligatoriske arbeidsmetoden i fire trinn, som gjelder for arbeidsgivere, ble praktisert
 - Hvilke resultater som ble oppnådd
 - Hvilke forventninger virksomheten som arbeidsgiver har til dette arbeidet fremover

Omfanget av redegjørelsen må tilpasses virksomhetens størrelse og karakter.

B. Som myndighetsorgan

- iii. I årsrapporten må virksomhetene – som myndighetsorganer – gi en redegjørelse for likestillingsarbeid, se likestillings- og diskrimineringsloven § 24 annet ledd. Det skal redegjøres for:
 - Hva virksomheten gjorde i 2022 for å integrere hensynet til likestilling og ikke-diskriminering i sitt arbeid med blant annet regelverksutforming, budsjettering, utforming og tildeling av tjenester og samfunnsplanlegging
 - Hvordan virksomheten arbeidet med å omsette prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og ikke-diskriminering til handling
 - Resultatene som ble oppnådd
 - Hvilke forventninger virksomheten har til dette arbeidet fremover.

Til punkt 2.2.4 Klima- og miljø

Regjeringens klima- og miljøpolitikk bygger på at alle samfunnssektorer har et selvstendig ansvar for å legge miljøhensyn til grunn for aktivitetene sine og for å medvirke til at de nasjonale klima- og miljømålene kan nås. Det bes om at

virksomheten omtaler konkrete tiltak som er påbegynt og/eller gjennomført, og planer og strategier fremover.

Del V Vurdering av framtidsutsikter

Det skal gis en kortfattet omtale av forhold i og utenfor virksomheten som kan påvirke virksomhetens evne til å løse samfunnsoppdraget og oppnå fastsatte mål og resultater på lengre sikt.

Del VI Årsregnskap

Krav til statlige virksomheters årsregnskap er fastsatt i Bestemmelsene punkt 3.4. Finansdepartementets rundskriv [R-115 Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap](#) gir nærmere krav om både innhold og oppstilling av regnskapet. Vi vil presisere at kommentarer til årsregnskapet skal signeres av virksomhetslederen. I virksomheter med styre skal kommentarene signeres av direktøren og styrelederen. Veiledningsmateriell og maler for oppstillinger og noter som virksomheten kan benytte ved utarbeidelse av årsregnskapet ligger på [nettsidene til DFØ](#).

Styringskalender 2022 for Nidaros domkirkes restaureringsarbeider (NDR) og Kulturdepartementet (KUD)

Frist eller dato	Hva	Ansvarlig
Medio januar	Budsjettskriv for 2023	KUD
Medio januar	Regnskapsrapport (kasserapport) per 31. desember 2021	NDR
Medio januar	Forklaringer til statsregnskapet 2021	NDR
1. mars	Eventuelle innspill til revidert nasjonalbudsjett for 2022	NDR
1. mars	Budsjettsøknad for 2023	NDR
15. mars	Årsrapport for 2021	NDR
31. mars	Eventuelt supplerende tildelingsbrev for 2022 som følge av overføring av ubrukte beløp fra 2021	KUD
20. mai	Etatsstyringsmøte	KUD
30. juni	Ev. supplerende tildelingsbrev for 2022 som følge av endringer i revidert nasjonalbudsjett 2022	KUD
31. juli	Brev om regnskapsrapport per 31. august 2022	KUD
15. september	Regnskapsrapport per 31. august 2022	NDR
1. oktober	Eventuelle saker til nysaldering av budsjettet for 2022	NDR
30. oktober	Eventuelt foreløpig tildelingsbrev for 2023	KUD
30. oktober	Eventuelt supplerende tildelingsbrev 2022 om kompensasjon for lønnsmerutgifter	KUD
14. november	Etatsstyringsmøte	KUD
1. desember	Innspill til arbeidet med statsbudsjettet for 2024 (innsparingsmuligheter og satsingsforslag)	NDR
20. desember	Rundskriv om rapportering til statsregnskapet 2022	KUD
31. desember	Tildelingsbrev for 2023	KUD

Retningslinjer for økonomiforvaltning og kontroll for tilskuddsmottakere som får tildelt driftstilskudd fra Kulturdepartementet i 2022

Fastsatt av Kulturdepartementet 15. desember 2021

1. GENERELT

Kulturdepartementet vil presisere overfor tilskuddsmottakeren at de ulike lover og forskrifter som gjelder for den enkelte selskapsform, må følges. Virksomheten skal målrette virksomheten og utvikle styringssystemer som sikrer høy kvalitet og god ressursutnyttelse. Vi viser for øvrig til [lov om offentlige anskaffelser](#) (anskaffelsesloven), [lov om likestilling og forbud mot diskriminering](#) (likestillings- og diskrimineringsloven) med forskrifter samt [lov om rett til innsyn i dokument i offentlig verksemd](#) (offentleglova).

Det forutsettes at mottakere av tilskudd fra Kulturdepartementet har systemer for å ivareta sikkerhet og beredskap, og følger de til enhver tid gjeldende regler og retningslinjer.

2. STYRETS, LEDELSENS OG REVISORS ANSVAR

Styret plikter å påse at institusjonen til enhver tid forvaltes i samsvar med gjeldende lover og forskrifter. Har institusjonen en administrerende direktør eller daglig leder, skal denne forestå den daglige ledelse i samsvar med gjeldende lover og forskrifter og etter retningslinjer og pålegg fra styret. Styret har særlig plikt til å påse at institusjonen har god kontroll med bokføring og formuesforvaltning. Denne interne kontrollen kan ikke erstattes med revisjon som utføres av ekstern revisor.

Kulturdepartementet presiserer nødvendigheten av at institusjonen har løpende oversikt over institusjonens økonomiske situasjon, slik at forholdet mellom budsjetterte og faktiske utgifter og inntekter til enhver tid er under kontroll.

Styret/ledelsen har i tillegg en særskilt plikt til å påse at virksomheten drives i samsvar med forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet og i pkt. 3 nedenfor.

Styret/ledelsen plikter å varsle departementet eller tilskuddsforvalteren umiddelbart dersom det oppstår vesentlige avvik i forhold til arbeidsbudsjettet eller de forutsetningene som er trukket opp i tilskuddsbrevet.

3. FORUTSETNINGER FOR TILSKUDD

For å motta statlig tilskudd forutsettes det at institusjonen har kontinuerlig drift i samsvar med mål/formålene med virksomheten. Det er videre en forutsetning at institusjonen bruker ressursene effektivt og følger de lover og regler som gjelder for arbeidslivet.

Institusjonen vil ikke få ytterligere tilskudd i 2022 til dekning av eventuelle utgifter til driftskreditt eller til dekning av økte utgifter som følge av prisstigning gjennom året eller merutgifter som følge av lønnsoppgjør.

Det gis ikke statlig støtte til gjeldssanering. Et eventuelt årsunderskudd må dekkes gjennom overføringer fra fri egenkapital eller over driftsbudsjettet i påfølgende budsjettår. I særskilte tilfeller kan det gis anledning til å dekke inn underskudd over en lengre tidsperiode enn ett år. Departementet vil i slike tilfeller skjerpe kravene til institusjonens økonomistyring og kontroll.

Utover eventuell kortsiktig driftskreditt kan institusjonen ikke oppta lån uten å legge dette fram for departementet. Eventuelt opptak av lån må godkjennes av institusjonens styre før saken legges fram for departementet.

Driftstilskuddet skal som hovedregel benyttes til formålet i samme året som tilskuddet er tildelt. Tilskuddet skal plasseres på institusjonens bankkonto med ordinær bankrente. Det er ikke anledning til å plassere hele eller deler eller tilskuddet i fond eller andre finansielle instrumenter som gir større avkastning av midlene over tid. En plassering av likvide tilskuddsmidler i fond m.m. istedenfor den ordinære bankkontoen er i strid med gjeldende regelverk og forutsetningen i tilskuddsbrevet. Dersom tilskuddet benyttes til plassering i fond m.m. vil dette kunne få konsekvenser for framtidige tilskudd, jf. pkt. 8 nedenfor i retningslinjene

4. PLAN FOR DISPONERING AV UTGIFTER OG INNTEKTER

Som grunnlag for institusjonens løpende kontroll med den økonomiske utviklingen, skal institusjonen utarbeide et arbeidsbudsjett så snart som mulig. Arbeidsbudsjettet må inneholde samtlige utgifter og inntekter som forventes i løpet av året samt tilstrekkelig avsetning av midler til fri egenkapital som sikkerhet mot uforutsette kostnads- og inntektssvingninger. Departementet vil spesielt understreke behovet for en realistisk budsjettering av egeninntekter.

5. KRAV TIL REGNSKAP OG REGNSKAPSAVLEGGELSE

Tilskuddsmottaker skal oversende regnskap til departementet eller tilskuddsforvalteren så snart som mulig og senest innen den fristen som er fastsatt i tilskuddsbrevet.

Kulturdepartementet stiller følgende krav til regnskapet for tilskuddet:

1. Alle offentlige tilskudd skal spesifiseres i regnskapet med beløp og tilskuddsyterens navn. Dette gjelder også fylkeskommunale og kommunale tilskudd.
2. Dersom det er vesentlige avvik mellom arbeidsbudsjettet og regnskapet skal avviket kommenteres.
3. Regnskapet må underskrives av virksomhetens styre eller ledelse.
4. Når tilskuddet er 400 000 kroner eller høyere skal regnskapet revideres av statsautorisert eller registrert revisor. Unntatt fra dette kravet er institusjoner som benytter kommunerevisjon eller annet offentlig revisjonsorgan. Undertegnet revisjonsberetning legges ved regnskapet.
5. Når tilskuddet er under 400 000 kroner kreves det ikke at regnskapet er bekreftet av revisor.
6. Regnskapsdata og dokumentasjon av faktiske opplysninger som ligger til grunn for søknaden eller beregningen av tilskuddsbeløpet, skal oppbevares i henhold til bestemmelsene i bokføringsloven.

6. PROTOKOLL FRA GENERALFORSAMLING

Tilskuddsmottakere som er aksjeselskap hvor staten eier aksjer, skal sende underskrevet protokoll fra generalforsamlingen til Kulturdepartementet innen én uke etter at generalforsamlingen er avholdt.

7. DEPARTEMENTETS KONTROLLADGANG

Departementet viser til det generelle pålegget Stortinget har gitt forvaltningen om å føre kontroll med tilskudd til *offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll*, jf. § 10 2. ledd i [Stortingets bevilgningsreglement](#).

Bestemmelsen lyder:

"Ved tilskudd eller lån til offentlig eller privat virksomhet som ellers ikke er undergitt statlig kontroll, skal det tas forbehold om adgang for tilskuddsforvalteren til å føre kontroll med at midlene benyttes etter forutsetningene."

8. TILBAKEBETALING AV TILSKUDD

Statstilskuddet gis til de formål og under de forutsetninger som er angitt i tilskuddsbrevet. Eventuelt ubenyttet tilskudd kan benyttes i senere budsjettermin.

Dersom tilskuddsmottaker akkumulerer overskudd over flere år som følge av lavere aktivitetsnivå enn det som er forutsatt ved tildelingen av tilskudd, vil departementet vurdere å redusere størrelsen på framtidige tilskudd.

Dersom det i ettertid viser seg at tilskuddet ikke er nyttet i samsvar med forutsetningene i tilskuddsbrevet, kan departementet eller tilskuddsforvalter kreve hele eller deler av tilskuddet tilbakebetalt. Dersom tilskuddsmottaker har mottatt tilskudd på bakgrunn av uriktige opplysninger, kan dette i særlige tilfeller være brudd på bestemmelsene i straffelovens §§ 371–372.

Ved tilbakebetaling av tilskudd skal midlene overføres til:

Kulturdepartementet, Postboks 8030 Dep, 0030 OSLO Bankkontonummer:
7694.05.00253

Det må framgå av innbetalingen hvilket kapittel- og postnummer i statsbudsjettet tilskuddet gjelder. Melding om tilbakeføring av midler med henvisning til kapittel- og postnummer, må også sendes til Kulturdepartementet postmottak@kud.dep.no

9. PRAKTISERING AV RETNINGSLINJENE

Departementet forutsetter at institusjonens revisor blir gjort kjent med disse retningslinjene.

Dersom det oppstår tvil om praktiseringen av retningslinjene, ta kontakt med departementet eller tilskuddsforvalteren.